



Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Saken gjelder: Evaluerings- eller prismodell. Tilbudsevaluering.

Innklagede gjennomførte en konkurranse med forhandling for prosjektet Flerbrukshaller Setermoen. Klager anførte at innklagede hadde brutt regelverket ved å ikke synliggjøre evalueringsmetoden, og ved evalueringen av tilbudene. Klagers anførsler førte ikke frem.

Klagenemndas avgjørelse 17. juli 2026 i sak 2026/1120

Klager: Storegga Entreprenør AS

Innklaget: Forsvarsbygg

Klagenemndas medlemmer: Tarjei Bekkedal, Hallgrim Fagervold og Hanne Torkelsen

Bakgrunn:

- (1) Forsvarsbygg (heretter *innklagede*) inviterte 24. desember 2025 til prekvalifisering for konkurranse med forhandling for prosjektet Flerbrukshaller Setermoen. Anskaffelsens verdi var estimert til 155 millioner kroner ekskl. mva. Innklagede mottok minst syv forespørsler om prekvalifisering, og sendte deretter ut konkurransegrunnlag til de kvalifiserte leverandørene. Konkurransen ble gjennomført som en konkurranse med forhandling etter forskrift om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser del I og II. Tilbudsfrist var 24. mars 2026.
- (2) Det var oppgitt at prosjektet omhandlet «*prosjektering og bygging av ny flerbrukshall på Setermoen leir i henhold til vedlagt funksjonsbeskrivelse*», og at kontrakten skulle gjennomføres «*som en totalentreprise i henhold til NS 8407*».
- (3) Kontrakt skulle tildeles basert på følgende tildelingskriterier:

Kriterium	Vekt	Dokumentasjonskrav
<i>Pris</i>	85 %	<i>Komplett utfylt prisskjema</i>
<i>Tilbudt kompetanse</i>	15 %	<i>Forsvarsbygg vil evaluere:</i> ▪ <i>Relevant prosjekterfaring (tilsvarende størrelse/omfang eller kompleksitet)</i> ▪ <i>Antall års erfaring i tilbudt rolle</i> ▪ <i>Relevant utdanning (formell kompetanse)</i> <i>Dokumentasjon:</i> <i>Det skal leveres CV med tilhørende beskrivelse av inntil 3 referanseprosjekter for følgende personell;</i> - <i>ITB ansvarlig</i> - <i>Anleggsleder</i> - <i>Prosjekteringsgruppekoordinator PGK</i>

Postadresse:
Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

		- <i>Prosjektleder</i> <i>CV-delen skal inneholde:</i> - <i>Referanseprosjekter</i> - <i>Utdannelse</i> <i>Referanseprosjektene skal dokumentere i hvilke grad tilbudt personell (kandidatene) har erfaring i tilbudt rolle i referanseprosjekter av tilsvarende størrelse og kompleksitet. Det betyr at erfaring fra referanseprosjekter i andre roller enn det som ressursen tilbys i vil vektlegges mindre enn erfaring i aktuell rolle.</i> <i>Informasjon om referanseprosjektene skal inneholde:</i> - <i>Kort beskrivelse av oppdraget</i> - <i>Oppdragsgiver</i> - <i>Entrepriseform</i> - <i>Verdi på entreprenørens bidrag i prosjektet (ca. i NOK)</i> - <i>Kandidatens rolle og ansvarsområder i prosjektet</i> - <i>Tidsperiode og omfang for kandidatens deltakelse i prosjektet</i> - <i>Prosjektreferanse fra oppdragsgiver</i>
--	--	---

- (4) Før tilbudsfristens utløp mottok innklagede syv tilbud, herunder fra Storegga Entreprenør AS (heretter *klager*), Volt Entreprenør AS og Helgesen Tekniske Bygg AS.
- (5) Innklagede gjennomførte så forhandlinger med samtlige syv leverandører, som så leverte reviderte tilbud. Antallet deltakere i forhandlingene ble redusert før andre og tredje forhandlingsrunde, og i den tredje og siste forhandlingsrunden gjenstod tre tilbud, fra klager, Volt Entreprenør AS og Helgesen Tekniske Bygg AS.
- (6) Den 15. mai 2026 ble leverandørene informert om at kontrakt var tildelt Helgesen Tekniske Bygg AS (heretter *valgte leverandør*). Valgte leverandør hadde fått 9,78 poeng på priskriteriet og 8,9 poeng på kompetansekriteriet, som sammenlagt utgjorde en vektet poengsum på 9,641 poeng. Klager ble rangert som nummer to, og hadde fått 9,96 poeng på priskriteriet og 7,4 poeng på kompetansekriteriet, som sammenlagt utgjorde en vektet poengsum på 9,569 poeng.
- (7) Om evalueringen av kriteriet «*Tilbudt kompetanse*» var følgende angitt i tildelingsbrevet:

«Ved evalueringen av tildelingskriteriet «Tilbudt kompetanse» er det lagt størst vekt på tilbudt personells relevante referanseprosjekter, herunder erfaring fra prosjekter av tilsvarende størrelse, omfang og kompleksitet, samt erfaring i den rollen ressursen er tilbudt i under denne kontrakten. Det er særlig vurdert hvor godt referanseprosjektene dokumenterer kandidatenes konkrete rolle, ansvar og gjennomføringserfaring fra sammenlignbare oppdrag.

Erfaringslengde og formell utdanning er også vurdert, men disse momentene er tillagt lavere vekt enn den dokumenterte, relevante prosjektgjennomføringserfaringen.

Evalueringen er basert på innsendte CV-er og referanseprosjekter for tilbudt nøkkelpersonell i rollene ITB-ansvarlig, anleggsleder, prosjekteringsgruppekoordinator (PGK) og prosjektleder. [...]

Tilbudte ressurser fra Harald Nilsen Entreprenør AS ble samlet sett vurdert til å dokumentere den mest relevante kompetansen under tildelingskriteriet. Evalueringen er basert på innsendt dokumentasjon, herunder CV-er og tilhørende referanseprosjekter for tilbudt nøkkelpersonell.

Det ble særlig lagt vekt på at de tilbudte ressursene gjennomgående kunne vise til relevant erfaring fra prosjekter av tilsvarende størrelse, omfang og kompleksitet, samt at referanseprosjektene i stor grad dokumenterte erfaring i de samme rollene som ressursene er tilbudt i under denne kontrakten. Oppdragsbeskrivelsene og redegjørelsen for kandidatenes ansvar og oppgaver fremstod som konkrete og relevante for kontraktens behov, og ga oppdragsgiver høy grad av trygghet for gjennomføringsevne og kvalitet i leveransen.

Videre vurderes det som en styrke at flere av de tilbudte ressursene har erfaring fra komplekse entrepriser med grensesnitt mot flere fagområder og aktører. Den samlede dokumentasjonen fremstod som strukturert og godt underbygget, og ga et godt grunnlag for å vurdere både kandidatenes rolleforståelse og praktiske gjennomføringserfaring.

Erfaringslengde og formell utdanning er også vurdert, men det er i evalueringen lagt størst vekt på dokumentert relevant prosjekterfaring fra sammenlignbare oppdrag.»

- (8) Den 21. mai 2026 tok klager kontakt med innklagede og ba om en utvidet begrunnelse for evalueringen. Innklagede besvarte henvendelsen 22. mai 2026, og ga i svaret en redegjørelse for evalueringsmodellen og vurderingen av referanseprosjektene. I tillegg ble det gitt en redegjørelse for den konkrete evalueringen av tilbudt personell per rolle:

«6.1 Prosjektleder [...]

Det er særlig lagt vekt på at to av referanseprosjektene er gjennomført som generalentrepriser. Dette innebærer en annen kontrakts- og risikofordeling enn i den aktuelle totalentreprisen, særlig ved at entreprenøren ikke har hatt tilsvarende ansvar og risiko for prosjektering, disse er herunder vurdert til å ha en lavere kompleksitet. Ett av referanseprosjektene ligger relativt langt tilbake i tid, og det vurderes at tekniske krav og kompleksitet i bygg generelt har utviklet seg betydelig siden prosjektet ble gjennomført. Dette reduserer overføringsverdien til gjennomføringen av Flerbrukshallen på Setermoen.

Videre er referanseprosjektene samlet sett ikke vurdert som fullt ut tilsvarende Flerbrukshallen på Setermoen når det gjelder størrelse/omfang eller kompleksitet. Prosjektene dokumenterer derfor relevant erfaring, men ikke i et omfang eller med en kompleksitet som tilsier full uttelling under relevant prosjekterfaring.

Samlet sett har dette gitt prosjektleder 7 poeng under tildelingskriteriet «Tilbudt kompetanse».

6.3 Anleggsleder [...]

Det er særlig lagt vekt på at to av referanseprosjektene er gjennomført som generalentrepriser. Dette innebærer en annen kontrakts- og risikofordeling enn i den aktuelle totalentreprisen, særlig ved at entreprenøren ikke har hatt tilsvarende ansvar og risiko for prosjektering og utførelse. Selv om ett av disse prosjektene har høy økonomisk

verdi, i 2026 kroner, ligger prosjektet mer enn 13 år tilbake i tid, noe som reduserer overføringsverdien til gjennomføringen av Flerbrukshallen på Setermoen.

Det tredje referanseprosjektet er gjennomført som totalentreprise, men er ikke vurdert å ha tilsvarende størrelse/omfang eller kompleksitet som det aktuelle prosjektet. Dette har medført redusert uttelling under relevant prosjekterfaring.

Samlet sett har dette gitt anleggsleder 6 poeng under tildelingskriteriet «Tilbudt kompetanse».

6.3 Prosjekteringsgruppekoordinator [...]

Det er oppgitt tre referanseprosjekter. Kandidaten har fått full uttelling for referanseprosjektet næringsbygg, som er vurdert å ha god relevans og overføringsverdi til gjennomføringen av Flerbrukshallen på Setermoen.

De to øvrige referanseprosjektene, Kaserne Rusta leir og Bardu omsorgsboliger, er vurdert som mindre tilsvarende det aktuelle prosjektet når det gjelder både størrelse/omfang og kompleksitet. Disse prosjektene har derfor gitt lavere uttelling under relevant prosjekterfaring.

Samlet sett har dette gitt prosjekteringsgruppekoordinator 7 poeng under tildelingskriteriet «Tilbudt kompetanse»

6.4 ITB-ansvarlig [...]

Kandidaten har fått noe redusert uttelling som følge av at ett av referanseprosjektene gjelder erfaring som ITB-koordinator for byggherre, og dermed ikke fullt ut tilsvarer rollen kandidaten er tilbudt i dette prosjektet. Den tilbudte rollen er ITB-ansvarlig for entreprenør, noe som innebærer en annen funksjon, ansvars plassering og risikofordeling enn rollen som ITB-koordinator for byggherre.

Forsvarsbygg har lagt samme vurderingstema til grunn ved evalueringen av samtlige tilbudte ressurser. Det er konsekvent vurdert hvilken rolle kandidaten faktisk har hatt i referanseprosjektene, og hvilken overføringsverdi denne erfaringen har til rollen kandidaten er tilbudt i dette prosjektet. På denne bakgrunn har forholdet medført noe redusert uttelling, men reduksjonen er vurdert som begrenset sett opp mot kandidatens samlede dokumenterte erfaring og kompetanse.

Samlet sett har dette gitt ITB ansvarlig 9,5 poeng under tildelingskriteriet «Tilbudt kompetanse».

- (9) Klagen ble brakt inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser den 1. juni 2026. Klagebehandling startet 3. juni 2026, jf. forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser (heretter *klagenemndsforordningen*) § 13 siste punktum.
- (10) Innklagede har bekreftet at kontraktsinngåelse avventes til klagenemnda har behandlet klagen, og saken er derfor gitt prioritert behandling.
- (11) Nemndsmøte i saken ble avholdt 17. juli 2026.

Anførsler:

Klager har i det vesentlige anført:

- (12) Innklagede har brutt regelverket ved å benytte en evalueringsmetode som ikke var kommunisert til deltakerne i konkurransen. Det fremgikk derfor ikke faktisk vektning mellom utdanning, erfaring og referanser, terskler for uttelling, og at entrepriseform tillegges negativ vekt for generalentrepriser. Det er heller ikke kommunisert vektning av de tretten momentene innklagede har oppstilt for vurdering av referanseprosjektene. At metoden ikke ble kommunisert til tilbyderne, gir ikke den forutberegnelighet og etterprøvbarhet som anskaffelsesloven § 4 krever. Innklagede har en etablert evalueringspraksis for kompetansekriteriet, som er benyttet i en tidligere anskaffelse om garnisonhall på Akkasæter. Videre står innklagedes uttalelse om at erfaring fra tidligere konkurranser har inngått i arbeidet med modellen i et spenningsforhold til anførselen om at tidligere konkurranser er uten betydning ved vurderingen av konsistens.
- (13) Innklagede har også brutt regelverket ved evalueringen av tilbudene under kriteriet «*Tilbudt kompetanse*». Forskjellen i vurdering mellom klager og valgte leverandørs tilbudte ressurser fremstår ikke som en skjønsmessig avveining mellom sammenlignbare alternativer, men som en inkonsistent anvendelse av vurderingstemaet overføringsverdi. Valgte leverandørs anleggsleder har 6 års erfaring, og har oppgitt ett referanseprosjekt om fryseanlegg for lakseoppdrett, og ett om lager/industribygg. Klagers tilbudte anleggsleder har over 35 års relevant erfaring, og ett av de oppgitte referanseprosjektene er et messebygg som er utført for Forsvarsbygg i aktiv militærleir. Tilsvarende inkonsistens gjelder for prosjektleder og prosjekteringsgruppekoordinator.
- (14) Innklagede har behandlet pågående referanseprosjekter ulikt. I forhandlingene fikk klager tilbakemelding på at to av de oppgitte referanseprosjektene for tilbudt ITB-kandidat fikk trekk fordi det var uferdige generalentrepriser. Prosjektene hadde oppstart i mai/juni 2025. Når klager byttet ut disse prosjektene i revidert tilbud, gikk kandidaten fra 6 til 9,5 poeng. Valgte leverandør har benyttet prosjektet Porsangmoen flerbrukshaller, som hadde oppstart høst 2025, som primærreferanse for samtlige fire roller. Valgte leverandørs ITB-kandidat hadde også to av totalt tre prosjekter som pågående. Innklagede har forklart at ITB-arbeid særlig ligger i avsluttende faser, og at pågående prosjekter derfor kan gi lavere uttelling for ITB-rollen spesifikt. Denne begrunnelsen er ikke benyttet konsekvent på anleggsleder, der Porsangmoen som pågående primærreferanse ga nær maksimal uttelling, og vurderingstemaet er ikke anvendt konsistent mellom rollene.
- (15) Prosjektet Porsangmoen er uansett ikke i slutfasen, da det gjenstår 10 av 19 måneder før ferdigstilling. At prosjektet ifølge innklagede lå foran fremdriftsplan, bygger på informasjon som ikke fremgår av den dokumentasjonen tilbyderne leverte inn i konkurransen. Heller ikke for prosjektet Andfjord Salmon er det i valgte leverandørs tilbud oppgitt hva ITB-kandidaten faktisk hadde utført av arbeid på evalueringstidspunktet.
- (16) Det er ikke brukt en konsistent målestokk i evalueringen på flere punkter. Både i denne konkurransen og konkurransen om garnisonhall på Akkasæter ble samme ressurs tilbudt som prosjektleder fra klager. Det ble oppgitt andre referanseprosjekter i de to konkurransene, hvor referanseprosjektene oppgitt i dette tilbudet har høyere verdi, har en mer relevant entrepriseform og en sterkere Forsvarsbygg-portefølje.

Referanseprosjektene i begge konkurransene var i all hovedsak generalentrepriser, og trekket for entrepriseform gjaldt dermed i begge evalueringer. Det samme gjelder ved uttelling for utdanning. Det ble kun gitt full uttelling til kandidater med relevant mastergrad, noe som ikke fremgår av konkurransegrunnlaget. Uten kjennskap til mastergrad-terskelen og dens relative vekt hadde tilbyderne ikke mulighet til å innrette dokumentasjonen sin etter de kriteriene som faktisk ble lagt til grunn.

- (17) I tillegg var Lean Construction, VDC, systematisk ferdigstilling og BIM elementer i prosjekter. Innklagede har bekreftet at dette kunne inngå som relevante momenter i helhetsvurderingen av referanseprosjektene kompleksitet og overføringsverdi. Klager har dokumentert erfaring med dette i sine referanseprosjekter, noe valgte leverandør i begrenset grad har gjort. Dersom disse momentene faktisk inngikk i kompleksitetsvurderingen, fremstår det uklart hvordan valgte leverandør likevel oppnådde høyere uttelling.
- (18) Innklagede gav ikke konkret tilbakemelding på at entrepriseform var et forbedringspunkt for de leverte referanseprosjektene i klagers tilbud. Det ble kun gitt tilbakemelding om at referanseprosjektene til prosjektleder og anleggsleder med fordel kunne oppdateres, med fokus på størrelse, omfang og kompleksitet i forhold til anskaffelsen. I revidert tilbud ble anleggsleder byttet ut, og referanseprosjekter ble oppdatert for begge roller. Entrepriseform fremgikk heller ikke av evalueringsmodellen.

Innklagede har i det vesentlige anført:

- (19) Det bestrides at regelverket er brutt. Evalueringsmetoden er fastlagt i tråd med anskaffelsesregelverket. Det er tillatt å fastsette vektingen av underkriteriene og evalueringsmetode etter kunngjøringstidspunktet, så lenge det gjøres før tilbudene åpnes. Det ble gjort i dette tilfellet. Det ble også påpekt under forhandlingene at referanseprosjektene ville bli tillagt størst vekt. Klagers tilbakemeldinger på forbedringspunkter har blitt gitt ut fra dette.
- (20) Evalueringen er gjennomført innenfor rammene av tildelingskriteriet. Klagers anleggsleder har fått full uttelling for lang erfaring, men lavere uttelling for utdanning og referanseprosjekter. De oppgitte referanseprosjektene var generalentrepriser, som innebærer en annen kontrakts- og risikofordeling enn totalentreprise. Et prosjekt var også eldre. Valgte leverandørs anleggsleder hadde kortere erfaring som gav noe trekk, men fikk høyere uttelling på referanseprosjektene som hadde dokumentert bedre overføringsverdi til gjennomføringen av denne anskaffelsen, herunder nyere totalentrepriser og dokumentert erfaring i tilbudt rolle. Det var videre satt et tak på 10 år på hvor lang erfaring som ville gi maksimal uttelling.
- (21) Pågående referanseprosjekter er heller ikke behandlet ulikt. For ITB-rollen er fremdriftsstatus særlig viktig, fordi mye av ITB-arbeidet ligger i slutfasen, herunder testing, integrasjon, systematisk ferdigstilling, prøvedrift og overlevering. Et pågående prosjekt som ikke har kommet til disse fasene, dokumenterer derfor mindre gjennomført ITB-erfaring. Referanseprosjektet Porsangmoen var på evalueringstidspunktet godt i gang og lå foran fremdriftsplan. Opprinnelige referanseprosjekter tilbudt fra klager var ikke kommet like langt i produksjonen, og var også generalentrepriser med lavere overføringsverdi. Prosjektchef for Porsangmoen satt i evalueringsteamet for Setermoen, og kontraktsrådgiver for Setermoen er også kontraktsrådgiver for Porsangmoen. Innklagede hadde derfor full tilgang på informasjon om konkret fremdriftsstatus, og det

er kun lagt til grunn et objektivt konstaterbart og etterprøvbart faktum knyttet til oppdragsgivers eget prosjekt. Det innebærer ikke en vurdering av leverandørens prestasjoner eller lignende, men en supplerende av faktum som ellers ikke er i motstrid med tilbudets innhold. Det skiller seg tydelig fra tilfeller hvor oppdragsgiver vektlegger egne erfaringer. For prosjektet Andfjord Salmon fremgikk det tydelig av CV-en hvor langt dette prosjektet var kommet, og hvor mye ITB-arbeid som var utført.

- (22) Allerede basert på formuleringen i tildelingskriteriet, var det påregnelig at entrepriseform ville være relevant i evalueringen. Dette ble uttrykkelig etterspurt for referanseprosjektene. Totalentrepriser bringer med seg en helt annen ansvars- og risikoplassering enn generalentreprise, særlig knyttet til prosjektering, koordinering og helhetlig gjennomføringsansvar. Generalentrepriser er ikke vurdert som irrelevante, men til å ha lavere overføringsverdi, der erfaringen ikke dokumenterer tilsvarende ansvar og risiko som i en totalentreprise. Klager ble i forhandlingene gitt tilbakemeldinger om å bytte ut prosjekter da overføringsverdien var lav, herunder på grunn av entrepriseform. Tilbakemeldinger i forhandlinger er ikke uttømmende, og skal heller ikke være det. Klager fikk en tilbakemelding på de viktigste forbedringspunktene. Entrepriseform var en del av vurderingen av referanseprosjektenes «kompleksitet». Dette ble det gitt muntlige tilbakemeldinger om i forhandlingene. Forholdet var uansett kun ett av flere momenter for vurdering av overføringsverdi.
- (23) Det innkjøpsfaglige skjønnnet bindes ikke av tidligere konkurranser. I tillegg må det innenfor rammene for det innkjøpsfaglige skjønnnet kunne utøves ulikt skjønn, selv om anskaffelsene hadde vært identiske. Som regel er det likevel ulike forhold ved anskaffelsene som gir utslag. Akkaseterprosjektet var en annen konkurranse, et annet konkurransegrunnlag, et annet prosjekt og en annen evalueringskontekst. Det var også en generalentreprise med lavere estimert verdi.
- (24) «*Flyt i prosjektet*», Lean Construction, VDC, systematisk ferdigstillelse og BIM/digital samhandling er krav og føringer for gjennomføringen av kontrakten. Erfaring med disse forholdene ble vektlagt i evalueringen, og inngår i den totale scoren som klager og valgte leverandør har fått. Det er ikke lagt avgjørende vekt på disse forholdene i totalvurderingen.

Klagenemndas vurdering:

- (25) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Konkurransen gjelder Flerbrukshaller Setermoen som er en bygge- og anleggsanskaffelse. Anskaffelsens verdi er estimert til 155 millioner kroner ekskl. mva. I tillegg til lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (heretter *loven*) følger anskaffelsen forskrift 4. oktober 2013 nr. 1185 om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser (heretter *forskriften*) del I og del II, jf. forskriften §§ 2-1 og 2-2.

Evaluerings- eller prismodell

- (26) Klagenemnda skal først ta stilling til om innklagede har brutt prinsippet om forutberegnelighet ved ikke å opplyse om evalueringsmetoden som ville benyttes under evalueringen av tilbudene.
- (27) I utgangspunktet foreligger det ingen plikt til å opplyse om evalueringsmetoden i konkurransegrunnlaget. Evalueringsmetoden må imidlertid være fastsatt før åpning av

tilbudene, slik at man unngår «*enhver risiko for favorisering*», jf. EU-domstolens sak C-6/15 *Dimarso*, avsnitt 31. Videre stilles det krav om at «*tildelingskriteriene*», altså hovedkriteriene som benyttes, skal være vektet, og at disse fremgår av konkurransedokumentene, jf. forskriften § 13-2.

- (28) I anskaffelsesdokumentene var tildelingskriteriene angitt. Her var det tydelig presisert hva innklagede ville vurdere under «*Tilbudt kompetanse*», ved at det var presisert tre momenter i dokumentasjonskravet. Det var ikke gitt nærmere opplysninger om hvordan evalueringen av disse skulle gjennomføres, herunder opplysninger om en eventuell vektning av momentene, eller om det skulle benyttes en relativ eller absolutt metode. Det var likevel tydelig angitt hvilken vekt selve tildelingskriteriet hadde, som er det forskriften krever at fastsettes i konkurransegrunnlaget. Klagenemnda kan ikke se at det er forhold ved denne saken som gir grunnlag for å fravike utgangspunktet som nevnt innledningsvis i avsnittet over. At vektning av momenter og nærmere opplysninger om den konkrete evalueringen ikke var opplyst om, kan derfor ikke utgjøre et brudd på regelverket.
- (29) Innklagede har også fremlagt dokumentasjon som viser at innklagede fastsatte en evalueringsmetode basert på de angitte momentene i tildelingskriteriet, før tilbudsfristen. Dokumentet ble utarbeidet 4. mars 2026, og tilbudsfrist var 24. mars 2026. I dokumentet ble det fastsatt en absolutt metode for oppfyllelse på de forskjellige punktene. Slik saken er opplyst, ble denne benyttet i evalueringen av tilbudene.
- (30) Klagenemnda kan etter dette ikke se at innklagede har brutt regelverket ved fastsettelse av evalueringsmetoden. Klagers anførsel fører ikke frem.

Tilbudsevaluering

- (31) Klagenemnda tar så stilling til om innklagede har brutt regelverket ved evalueringen av tilbudene.
- (32) Om det foreligger en feil i tildelingsevalueringen, beror på om innklagede har forholdt seg til tildelingskriteriet slik det er angitt i konkurransegrunnlaget, om tilbudenes innhold er korrekt fastlagt, og om evalueringen er vilkårlig, sterkt urimelig eller i strid med de grunnleggende prinsippene i loven § 4, se til sammenligning Høyesteretts avgjørelse i Rt. 2007 s. 1783, avsnitt 42 til 44.
- (33) Hvilke rammer som er oppstilt for evalueringen, beror på en tolkning av konkurransegrunnlaget. Det avgjørende er hvordan det fremstår for rimelig opplyste og normalt påpasselige leverandører, se for eksempel Høyesterett sin avgjørelse i HR-2025-1098-A, avsnitt 46. Både ordlyd, formål ordlyden skal ivareta, og andre reelle hensyn er av relevans, og det vil kunne være nødvendig å se samtlige kontraktsdokumenter i sammenheng, se avsnitt 44 og 45, med videre henvisning til Rt. 2012 s. 1729 *Mika*, avsnitt 58 og 67.
- (34) Klagenemnda bemerker innledningsvis at som det klare utgangspunkt må hver anskaffelse vurderes hver for seg. Selv om det er benyttet like eller lignende tildelingskriterier som gjelder kompetanse, kan selve innholdet i anskaffelsen medføre at tolkningen av tildelingskriteriet blir ulikt, og dermed at evalueringen av det samme personellet blir ulikt i forskjellige anskaffelser. Det avgjørende er om oppdragsgiver har forholdt seg innenfor rammen av tildelingskriteriet i den aktuelle anskaffelsen.

- (35) Tildelingskriteriet «*Tilbudt kompetanse*» og det tilhørende dokumentasjonskravet er gjengitt i sin helhet i sakens bakgrunn avsnitt 3. Basert på dette, må det ha vært klart for en rimelig opplyst og normalt påpasselig tilbyder at innklagede ville evaluere kompetansen til personell tilbudt i rollene ITB ansvarlig, anleggsleder, prosjekteringsgruppekoordinator og prosjektleder. Kompetansen som skulle evalueres var relevant prosjekterfaring, hvor det var presisert «*tilsvarende størrelse/omfang eller kompleksitet*», antall års erfaring i tilbudt rolle, og relevant utdanning, hvor det var presisert «*formell kompetanse*». Dette skulle dokumenteres ved å levere CV-er for det tilbudte personellet, hvor det skulle oppgis referanseprosjekter og utdanning. Det skulle også oppgis konkret angitte opplysninger for hvert av referanseprosjektene. Personellet innklagede skulle vurdere, var tilbudt i fire forskjellige roller, som innebærer ulike oppgaver i prosjektgjennomføringen. Det var derfor naturlig at like eller lignende forhold likevel kunne få forskjellig utslag ut fra hvilken rolle ressursen var tilbudt i.
- (36) Når det også var presisert hvilke forhold ved referanseprosjektene det skulle opplyses om i CV-ene, må det ha vært klart for en rimelig opplyst og normalt påpasselig tilbyder at dette var forhold som var av betydning for innklagedes vurdering av om disse var av «*tilsvarende størrelse/omfang eller kompleksitet*», og hvilken uttelling prosjektene ville gi i evalueringen. Ett av disse var «*entrepriseform*». Kontrakten skal gjennomføres som en totalentreprise, se sakens bakgrunn avsnitt 2. En totalentreprise innebærer blant annet at entreprenøren har ansvar for både prosjektering og utførelse, som vil være mer komplekst og omfattende enn for eksempel en utførelsesentreprise, hvor entreprenøren kun har ansvar for utførelsen. Det må derfor ha vært klart at referanseprosjekter fra prosjekter gjennomført som mindre omfattende eller mindre komplekse entreprisereformer, kunne bli vurdert som mindre relevant av innklagede.
- (37) Slik tildelingskriteriet er utformet, la det derfor i utgangspunktet opp til at innklagede kunne gjennomføre en skjønnsmessig vurdering av de innkomne ressursene basert på forholdene angitt i tildelingskriteriet. Innklagede valgte imidlertid å fastsette nærmere bestemte regler for evalueringen av de tilbudte ressursene i en evalueringsmetode, som baserte seg på absolutte kriterier.
- (38) I evalueringsmetoden ble det fastsatt at hver av de fire tilbudte nøkkelpersonene skulle telle like mye i evalueringen, altså 25 prosent, og at de tre momentene relevant prosjekterfaring, erfaring i tilbudt rolle og relevant utdanning, kunne gi henholdsvis maksimalt 6, 2 og 2 poeng uttelling per ressurs. For relevant prosjekterfaring var det angitt at det ville gjøres en konkret helhetsvurdering, hvor fastsatte momenter var aktuelle i vurderingen. For erfaring i tilbudt rolle ble det fastsatt at 10 år ga maksimal uttelling for prosjektleder, prosjekteringsgruppeleder og anleggsleder, og 8 år for ITB ressurs. For relevant utdanning var det nærmere angitt hvilken konkret uttelling i poeng lengde på og type utdanning ville gi, alt fra 0,5 til 2 poeng. Dette innebærer etter nemndas syn en lovlig presisering av hvordan oppdragsgiver ville evaluere relevante forhold allerede tilkjennegitt for leverandørene i konkurransegrunnlaget.
- (39) Klager anfører at det var overraskende at innklagede har vektlagt entrepriseform ved vurderingen av de oppgitte referanseprosjektenes relevans. Som nevnt var entrepriseform et av forholdene leverandørene var bedt om å opplyse om i angivelsen av referanseprosjektene. Som klagenemnda har konstatert over, må det også ha vært klart for en rimelig opplyst og normalt påpasselig tilbyder at entrepriseform kunne ha betydning for vurderingen av relevans, herunder kompleksitet. I tillegg fikk klager to separate tilbakemeldinger hvor det ble påpekt at de oppgitte referanseprosjektene for

anleggsleder og prosjektleder ikke var vurdert som tilstrekkelig relevante, med henvisning til både størrelse, omfang og kompleksitet. Selv om ikke entrepriseform ble eksplisitt nevnt, fikk klager tilbakemeldinger som gjorde at de kunne byttet ut referanseprosjektene til totalentrepriseprosjekter, dersom tilgjengelig.

- (40) Klager har videre fremsatt en rekke konkrete innvendinger til innklagedes evaluering, som behandles i det følgende.
- (41) I evalueringen av de endelige tilbudene, ble klagers tilbudte ressurs som anleggsleder gitt 6 poeng, og valgte leverandørs tilbudte ressurs fikk 9 poeng. Slik klagenemnda forstår klager, er deres innvending knyttet til evalueringen av ressursenes oppgitte referanseprosjekter, og særlig at valgte leverandørs anleggsleder har fått bedre uttelling for to prosjekter som gjelder fryseanlegg for lakseoppdrett og lager/industri, enn det klagers anleggsleder har fått for et referanseprosjekt som gjaldt et messebygg i en aktiv militærleir. Innklagede har forklart at bakgrunnen for at prosjektenes relevans er vurdert forskjellig, er at klagers prosjekt er eldre, omtrent 13 år siden, og gjelder en annen entrepriseform enn det som skal gjennomføres i denne anskaffelsen. Nærmere bestemt gjelder klagers referanseprosjekt en generalentreprise, mens denne anskaffelsen er en totalentreprise. Referanseprosjektene som er angitt for valgte leverandørs tilbudte anleggsleder er alle totalentrepriser og av nyere dato. Både entrepriseform og alder på prosjekt er relevante forhold for vurdering av et prosjekts relevans og kompleksitet, og begge var etterspurte opplysninger i dokumentasjonskravet. Klagenemnda kan etter dette ikke se at innklagede har gått utover rammene for tildelingskriteriet på dette punkt.
- (42) Heller ikke for tilbudte prosjektleder og prosjekteringsgruppeleder kan klagenemnda se at innklagede har gått utover rammene for tildelingskriteriet. Også for disse rollene er de angitte referanseprosjektene til klagers tilbudte ressurser ikke vurdert å ha tilstrekkelig overføringsverdi til å gi full uttelling. Begrunnelsen for dette er forskjellig entrepriseform som medfører lavere kompleksitet, at et prosjekt er eldre og at tekniske krav og kompleksitet generelt har utvidet seg betydelig siden prosjektgjennomføring, og at det er forskjell i størrelse og omfang på prosjektene og denne anskaffelsen. Samtlige av referanseprosjektene til valgte leverandør er totalentrepriser, er av nyere dato og har omtrent samme verdi som anskaffelsen.
- (43) Når det gjelder at pågående referanseprosjekter ikke er evaluert konsekvent for ulike roller, finner klagenemnda det tilstrekkelig til å vise til at samme prosjekt kan vurderes ulikt for ulike roller, da rollene innebærer forskjellige oppgaver og muligens også tidspunkt for når oppgavene utføres. For eksempel vil oppgaver knyttet til ITB, slik klagenemnda forstår det, i hovedsak skje i slutfasen av et prosjekt, mens en anleggsleder er involvert på et svært tidlig tidspunkt i prosjektet. Det vil derfor være innenfor rammene av tildelingskriteriet at pågående prosjekter kan gi bedre uttelling for en anleggsleder enn for en ITB ansvarlig.
- (44) For valgte leverandørs tilbudte ITB-ansvarlig var to av de tre referanseprosjektene pågående prosjekter. For ett av prosjektene, Andfjord Salmon, var det spesifikt angitt at det var utført arbeid som ITB-ansvarlig for 5 millioner kroner. Prosjektets varighet var angitt til 2024 til 2028. Det var også oppgitt at prosjektet var pågående og at systemer var under fortløpende ferdigstilling. Det andre pågående prosjektet var Flerbrukshaller på Porsangmoen, hvor innklagede også er byggherre. Prosjektets varighet var angitt til 2025 til 2027. Det var likevel ikke presisert hvor langt prosjektet var kommet, herunder om ITB arbeid var påbegynt og hvor langt det var kommet. Innklagede har forklart at de i

evalueringen av prosjektet har lagt til grunn at prosjektet var «godt i gang» og «lå foran fremdriftsplan». Dette var kjennskap innklagede hadde som byggherre i prosjektet.

- (45) Opplysningen innklagede har lagt til grunn, relaterer seg kun til fremdriftsstatus i prosjektet. Det er ikke lagt vekt på egne erfaringer i positiv eller negativ retning utover det som fremgår av tilbudet. Det knytter seg derfor til et objektivt konstaterbart faktum knyttet til et referanseprosjekt som allerede er en del av tilbudet. Opplysningen har dermed ikke medført en forbedring av valgte leverandørs tilbud. Videre er opplysningen uansett av en slik art at innklagede lovlig kunne bedt valgte leverandør ettersende denne opplysningen før evalueringen etter § 23-5, dersom innklagede ikke selv var byggherre for prosjektet.
- (46) Videre har innklagede forklart at både klager og valgte leverandør i noe grad har fått uttelling for referanseprosjekter hvor disse viser relevant erfaring med arbeid som inngikk i anskaffelsen gjennom krav til ytelsen, herunder Lean Construction, VDC og BIM. Dette har likevel ikke gitt avgjørende uttelling. For de avgjørende forskjellene mellom klagers og valgte leverandørs tilbudte ressurser, vises det til den ovenstående drøftelsen.
- (47) Klagers anførsler har etter dette ikke ført frem.

Konklusjon:

Forsvarsbygg har ikke brutt regelverket for offentlige anskaffelser.

For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Hallgrim Fagervold

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur